

HANDIKAPP FÖRBUNDEN

Sundbyberg 11 maj 2015

Till Ardalan Shekarabi

Angående instruktion för nya Upphandlingsmyndigheten

Den 31 mars träffade representanter för Handikappförbunden dig för att prata om bland annat universell utformning och upphandling. Vi har följt de goda råd vi fick om kontakter inför bildandet av den nya upphandlingsmyndigheten.

Vi har träffat utredningen och läst förslaget till instruktion som lämnats den 4 maj. Vi konstaterar att det **såväl idag som i den framtida myndigheten helt saknas kompetens för att ge stöd till de myndigheter som avser att leva upp till artikel 42 i nya upphandlingsdirektivet**, där en kraftig förstärkning har gjorts jämfört med det gamla direktivets artikel 23. **Kraven på tillgänglighet, och Design för alla, rör alla kontrakt föremål som ska användas av fysiska personer, såväl allmänhet som anställda.** Det är starkare formulerat än miljö- och sociala hänsyn, som tas upp i förslaget till instruktion. Europeiska standarder med funktionella krav finns, fler är under utveckling. Sverige och EU får kritik från FN för att inte följa upp tillgänglighet i upphandling.

Utredaren signalerar att frågan om stöd för tillgänglighet är något som kan utvecklas i särskilda myndighetsuppdrag. Vi menar att det behövs mer för att leva upp till direktivet och rekommendationer från FN. Ett exempel på detta är att Konkurrensverket idag har ett regeringsuppdrag som rör upphandling FÖR personer med funktionsnedsättning¹, som inte på något sätt avspeglar sig i verksamheten. EU-direktivet handlar om mycket mer.

¹ http://www.konkurrensverket.se/globalassets/om-oss/regeringsbeslut_upphandling_aldre_och_personer_med_funktionsnedsattningar.pdf

Kraven på tillgänglighet och universell utformning bör i dagens regelverk ställas "när det är möjligt" och i nya direktivet SKA det ställas för **alla** kontraktsföremål, även de som ska användas av anställda. Enligt utredaren finns ingen som kan svara på hur krav ska ställas i praktiken. Det handlar alltså även om att offentlig sektor ska kunna anställa personer med funktionsnedsättning. När Försäkringskassan inte anställde en jurist på grund av otillgängligt internt IT-system och frikändes från diskriminering upprördes många. För att det inte ska upprepas behöver upphandlingsstödet utvecklas på alla de tre nivåer den nya myndigheten ska arbeta med, så att det till exempel finns kunskap om att den gällande europeiska standard för tillgänglighetskrav ska användas även när det gäller interna system. Det behöver också följas upp systematiskt.

Vi hoppas att regeringen tar möjligheten att agera, förtydligar instruktionen, samt sätter till resurser för att rekrytera kompetens så att myndighet kan bygga upp stöd som rör tillgänglighet som på sikt får samma dignitet som arbetet med miljöhänsyn.

Vi föreslår att en ny punkt läggs till efter punkten 4 i förslaget till instruktion:

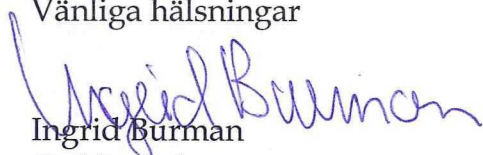
utveckla kriterier för tillgänglighet i offentlig upphandling som integreras och förvaltas i verktyg som rör miljöhänsyn,

Tilllägg till nuvarande punkt 5 enligt följande:

5 verka för **tillgänglighet**, ökad miljöhänsyn och sociala hänsyn i offentliga upphandlingar där det är motiverat

För att omsätta regeringsförklaringens satsning på mänskliga rättigheter, innovationer och hållbarhet är en instruktion som omfattar tillgänglighet (och därmed det universellt utformade samhället) en oerhört viktig pusselbit. Vi hoppas att det fortfarande kan förverkligas och ser fram emot snar återkoppling på vårt brev.

Vänliga hälsningar

Ingrid Burman
Ordförande
Handikappförbunden

Bilaga Utdrag ur artikel 42 i EU:s upphandlingsdirektiv (våra fetmarkeringar)

Artikel 42 bör läsas med hänsyn till FN:s allmänna kommentar nummer 2² till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning finns hänvisningar till konventionsstaternas åtaganden kring upphandling, standarder och tillgänglighet.

Article 42

Technical specifications

1. The technical specifications as defined in point 1 of Annex VII shall be set out in the procurement documents. The technical specification shall lay down the characteristics required of a works, service or supply.

Those characteristics may also refer to the specific process or method of production or provision of the requested works, supplies or services or to a specific process for another stage of its life cycle even where such factors do not form part of their material substance provided that they are linked to the subject-matter of the contract and proportionate to its value and its objectives.

The technical specifications may also specify whether the transfer of intellectual property rights will be required.

For all procurement which is intended for use by natural persons, whether general public or staff of the contracting authority, the technical specifications shall, except in duly justified cases, be drawn up so as to take into account accessibility criteria for persons with disabilities or design for all users.

Where mandatory accessibility requirements are adopted by a legal act of the Union, technical specifications shall, as far as accessibility criteria for persons with disabilities or design for all users are concerned, be defined by reference thereto.

Källa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0024&from=EN>

² Allmänna kommentaren nr 2 ska översättas till svenska, finns på engelska. <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/GC.aspx>